

2. การเตรียมการก่อนเลี้ยงผึ้งพันธุ์

การเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการเลี้ยงผึ้งโพรงมีรายละเอียดดังนี้ คือ

2.1 การเริ่มต้นเลี้ยงผึ้งโพรง เป็นสิ่งที่ง่ายมากสำหรับผู้สนใจ พบว่าผึ้งดังกล่าวอาศัยอยู่ในพื้นที่ของประเทศไทยอยู่แล้ว สำหรับสถานที่ที่มีแหล่งอาหารของผึ้งอุดมสมบูรณ์จะพบผึ้งอาศัยอยู่ การเริ่มนำผึ้งมาเลี้ยงเราสามารถดำเนินการได้ 3 วิธี คือ

2.1.1 การซื้อผึ้งมาเลี้ยง เป็นวิธีการที่สะดวก และรวดเร็ว แต่ต้องลงทุนมาก การซื้อผึ้งมาเลี้ยงเป็นวิธีหนึ่งในการจัดหาผึ้งมาเลี้ยง มีข้อพิจารณาดังต่อไปนี้ คือ

- สภาพความสมบูรณ์ของผึ้ง ผึ้งที่ซื้อมาเลี้ยงต้องตรวจดูว่ามีจำนวนประชากรพอสมควรหรือไม่ ผึ้งที่สมบูรณ์จะต้องมีตัวอ่อน น้ำผึ้ง และเกสรเพียงพอ เพื่อป้องกันการหนีรัง
- ช่วงระยะเวลาการซื้อ ซึ่งนับว่ามีความสำคัญมาก ควรพิจารณาซื้อผึ้งในช่วงที่ดอกไม้ตามธรรมชาติชุกชุม เป็นช่วงที่ผึ้งอยู่กับที่ไม่หนีรัง จากการศึกษา พบว่าในช่วงปลายเดือนเมษายน จนถึงเดือนตุลาคม เป็นช่วงที่ผึ้งหนีรังน้อยที่สุด

2.1.2 การล่อผึ้ง การล่อผึ้งเป็นวิธีการที่ดีที่สุดขณะนี้ รังที่เหมาะสมในการล่อผึ้งควรทำจากไม้เก่า ๆ หรือทำด้วยใบหรือทางมะพร้าว ในทำเลที่ล่อเหมือนกัน ผึ้งจะเข้าอยู่อาศัยในรังที่ทำด้วยใบหรือทางมะพร้าว มากกว่า ส่วนรังล่อที่ทำด้วยทางมะพร้าว นั้น มีข้อเสียตรงที่ว่า เมื่อนำรังล่อไปวางไว้นาน ๆ ในขณะที่ผึ้งยังไม่เข้าไปอยู่อาศัยนั้น มักจะมีมดดำและมดชนิดอื่น ๆ เข้ามาทำรังอาศัย ทำให้ผึ้งไม่เข้าอยู่อาศัย

ข้อควรคำนึงถึงการล่อผึ้ง

- แหล่งที่มีอาหารสำหรับผึ้งและมีผึ้งอยู่อาศัย เช่น ในสวนมะพร้าว สวนเงาะ ทุเรียน กาแฟ ชมพู่
- สถานที่ล่อต้องเป็นที่ร่มรื่น และใกล้แหล่งน้ำ
- เสาคอร์ไข่ไม้ ความสูงของเสารังล่อควรอยู่ในระดับ ประมาณ 1 เมตร และใช้ผ้าชุบน้ำมันเครื่องพันรอบเสา เพื่อป้องกันมดแดง
- ตรวจสอบรังล่อสม่ำเสมอเพื่อไม่ให้มด แมลงสาบ แมงมุม ปลวก และศัตรูอื่น ๆ เข้าไปในรังล่อ
- เลือกสถานที่ที่มีการคมนาคมสะดวก สามารถเดินทางเข้าไปในบริเวณลานเลี้ยงได้ทุกเวลา และใช้เวลาในการเดินทางไม่นานจนเกินไป

การเตรียมรังล่อผึ้ง

การเตรียมรังล่อผึ้งโพรง ก่อนที่จะนำไปวางล่อผึ้ง ณ สถานที่ที่เตรียมไว้จะต้องเตรียมไขผึ้งโพรงที่บริสุทธิ์ ในการทาฝาผึ้งเก่าๆ โดยวิธีการทำ ดังนี้

วิธีการที่ 1 นำไขผึ้งบริสุทธิ์มาต้มด้วยไฟความร้อนอ่อน ๆ พอไขผึ้งร้อนละลาย แล้วเอาแปรงสีฟันหรือแปรงอะไรก็ได้ ชุบไขผึ้งที่ละลายแล้วไปทาที่ตรงกลางฝาผึ้งด้านใน มีความกว้างประมาณ 1/3 ของฝาผึ้ง

วิธีการที่ 2 นำฝาผึ้งโพรงไปลนไฟเพื่อให้ไม้ฝาผึ้งร้อนแล้วเอาไขผึ้งบริสุทธิ์ทากลับไปกลับมา ตรงกลางฝาผึ้งด้านใน กว้างประมาณ 1 ฝ่ามือ 2-3 ครั้ง

วิธีการที่ 3 นำฝาผึ้งโพรงมาถูด้วยไขผึ้งบริสุทธิ์บริเวณตรงกลางฝาด้านใน กว้างประมาณ 1 ฝ่ามือ

2.1.3 โดยการบังคับผึ้งเข้าคอน คือ การนำผึ้งที่อาศัยอยู่ตามโพรงไม้ โพรงหิน หรือซอกหิน หรือกำล่อมพวยพเกาะรวมกลุ่มกันบนกิ่งไม้ นำมาตัดตรงบังคับเข้าคอนแล้วนำไปวางเลี้ยงในกล่องเลี้ยงผึ้งที่เตรียมไว้ โดยการตัดตรงผึ้งในรังผึ้งมาใส่ในคอนผึ้ง หลังจากนั้นก็จับนางพญาผึ้งใส่กล่อง และพยายามปิดตัวผึ้งเข้าในรังใหม่ให้มากที่สุด ผึ้งงานจะเข้าในรังใหม่ตามนางพญาผึ้ง ทิ้งไว้ 2-3 วันจึงปล่อยนางพญาผึ้ง จะได้รังใหม่มา 1 รัง